

Biuro Prasowe OPZZ
e-mail: biuroprasowe@opzz.org.pl tel.: 022 551 55 05, 00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

*Wszystkim Kobietom, tym znanym i nieznanym,
które na co dzień ozdabiają nasz świat.*

*Za Wasz trud i wkład we wszystko co robicie
serdecznie dziękujemy
i życzymy wszystkiego
co najlepsze!*

Promujemy Najaktywniejszych Społecznych Inspektorów Pracy

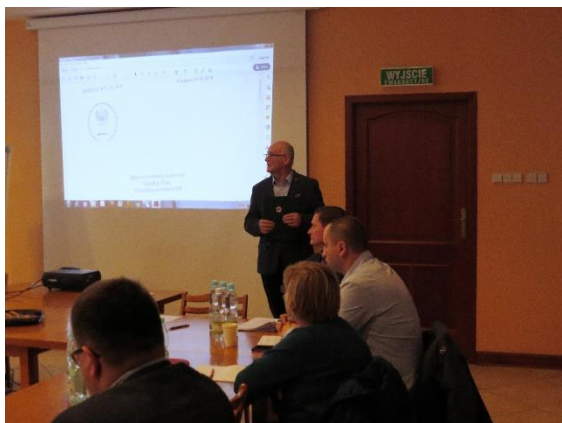
W ubiegłym, 2019 roku, po raz pierwszy na szczeblu centralnym, odbyło się uroczyste podsumowanie ogólnopolskiego konkursu „Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy”, organizowanego przez Państwową Inspekcję Pracy. Dzięki konsekwentnym staraniom OPZZ ranga konkursu została podniesiona do szczebla centralnego – stąd od ubiegłego roku najbardziej zasłużeni SIP otrzymują

nagrody i wyróżnienia podczas uroczystej Gali na Zamku Królewskim w Warszawie.

Wyróżnienia dla najaktywniejszych Społecznych Inspektorów to ważne przedsięwzięcie dla związków

zawodowych i SIP, z uwagi na promowanie ich działalności. Dlatego też w siedzibie OPZZ odbyły się warsztaty mające na celu przekazanie praktycznych informacji dotyczących przebiegu konkursu na każdym jego etapie, jak i umiejętności pisania wniosku na najaktywniejszego SIP. Zgodnie z przebiegiem konkursu – I etap odbywa się na poziomie okręgów Państwowej Inspekcji Pracy (PIP), które rozstrzygają o laureatach na dalszy etap centralny.

Warsztaty, w których udział wzięło kilkudziesięciu Społecznych Inspektorów działających z ramienia OPZZ w swoich miejscach pracy poprowadził laureat edycji konkursu 2019 roku na szczeblu centralnym i wielokrotny zdobywca tytułu „Najaktywniejszy SIP” na poziomie regionu kolega Bronisław Szczeciński.

Uczestnicy otrzymali materiały i publikacje PIP, związane z omawianą tematyką.

O co walczyły i walczą kobiety wczoraj i dziś?

W dniu 4 marca 2020 r. w siedzibie OPZZ odbyło się Posiedzenie Komisji Kobiet OPZZ, gdzie omówiono inicjatywy programowe OPZZ w Radzie Dialogu Społecznego. Dyskutowano także o roli RDS w realizacji programu OPZZ. Omówiono plan pracy oraz tematykę posiedzeń organów statutowych OPZZ w 2020 r. Odbyło się szkolenie z zakresu prawa pracy. Szkolenie miało na celu podniesienie świadomości prawnej kobiet w związkach z zakresu prawa pracy.

Czy płęć ma wpływ na warunki wynagrodzenia?

Równa płaca za równą pracę, równe szanse awansu, ochrona macierzyństwa i zakaz dyskryminacji to tylko niektóre postulaty kobiet, które mimo zmieniających się czasów nadal są aktualne.

Kobiety pełniły niegdyś rolę gospodyń domowych, zajmowały się potomstwem, nie były aktywne na rynku pracy. Kiedy ta sytuacja zaczęła ulegać zmianie? Od kiedy kobiety walczą o swoje prawa?

To właśnie rewolucja przemysłowa w XIX wieku doprowadziła do wielu zmian, a jedną z ważniejszych była aktywizacja kobiet na

rynku pracy. Kobiety zaczęły pracować na miejscach pracy zajmowanych dotychczas wyłącznie przez mężczyzn. Pracownicy można było znaleźć wszędzie – w hutach fabrykach, a nawet kopalniach. Mimo, że wykonywały one taką samą pracę jak współpracownicy płci męskiej musiały mierzyć się z dyskryminacją oraz niższymi pensjami. To właśnie ta dyskryminacja w miejscu pracy, także płacowa, doprowadziła do pierwszych strajków.

Z różnicami płacowi problem mamy nadal. W wielu miejscach pracy kobiety są gorzej pod tym względem traktowane. W tym miejscu warto zacytować jedną z anonimowych wypowiedzi członkiń Rady Kobiet OPZZ z 2012 r.

Zawsze wszędzie kobiety mniej zarabiają. Naprawdę to już jest z zasady. Nie wiem, albo w tą polską rzeczywistość wpisane, że kobieta, nawet jak pracodawcy przyjmują do pracy, to kobiecie proponują niższe wynagrodzenie niż mężczyźnie i to jest dla nas niezrozumiałe.

(Z anonimowych wypowiedzi członkiń Rady Kobiet OPZZ [w:] Sławomira Kamińska-Berezowska, Kobiety w wybranych segmentach polskiego ruchu związkowego a równość płci, Katowice 2013.)

Kobiety walczą o swoje prawa!

Już w 1832 roku zorganizowany został pierwszy strajk angielskich robotnic. Postulatem oczywiście były równe płace za

tę samą pracę. Kolejny strajk miał miejsce 43 lata później. W 1875 roku odbył się strajk ponad 9 tys. tkaczek oraz tkaczy z West Yorkshire.

Kobiety latami walczyły i walczą o swoje prawa. Okazało się, że strajki działają. W 1908 roku ulicami Lower East Side do Union Square w Nowym Jorku przemaszerowało 15 tys. kobiet. Walczyły nie tylko o prawa ekonomiczne, ale również polityczne.

Walka kobiet trwa!

Mimo upływu lat kobiety nieustannie walczą o swoje prawa! Jak już zostało wspomniane postulaty kobiet pozostają niezmiennie. Chodzi przede wszystkim o równość płacową, równe szanse awansu, czy też zakaz dyskryminacji i molestowania seksualnego. Kobiety pełnią w życiu mnóstwo ról poza pracą. Dlatego tak ważne jest zapewnienie im ochrony macierzyństwa.

Na szczeblu ogólnokrajowym w OPZZ rzeczywiście jest dominacja mężczyzn, natomiast w zakładzie, w którym pracuję, to jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jest, przypuszczam, z 80-90% kobiet, więc w ruchu związkowym też większość stanowią kobiety. (...) Natomiast co stoi na przeszkodzie – na pewno to, że kobieta oprócz roli pracownika, roli związkowca ma ogromną rolę do wykonania, czyli matki, gospodyni domowej. Kobieta sprawuje wiele dodatkowych funkcji i musi to wszystko wypełnić.

(Z anonimowych wypowiedzi członkiń Rady Kobiet OPZZ [w:] Sławomira Kamińska-Berezowska, Kobiety w wybranych segmentach polskiego ruchu związkowego a równość płci, Katowice 2013.)

Współczesne kobiety są rewelacyjnymi szefami, menadżerami. Są nierzadko doskonale wykształcone. Powinny nadal

walczyć o swoje prawa. Zwróćmy jednak uwagę na to, że aktywność zawodowa Polek jest niższa od ich aktywności w innych krajach Unii Europejskiej. W Polsce jeszcze wiele trzeba zmienić. Przede wszystkim rynek pracy powinien być dostosowany do łączenia pracy z wychowaniem dzieci. Należy walczyć o lepszy dostęp do szkół, przedszkoli oraz żłobków. W dzisiejszych czasach coraz ważniejsza staje się rola pracownika-ojca. To mężczyźni powinni wykazywać się większym zaangażowaniem w opiece na dziećmi oraz w pracach codziennych dotyczących wspólnego gospodarstwa domowego.

Zaznaczmy raz jeszcze! Pomimo prawie dwustu lat walki, postulaty kobiet pozostają niezmiennie:

- równa płaca za równą pracę
- równe szanse awansu
- dostęp do opieki medycznej
- ochrona macierzyństwa
- zakaz dyskryminacji i molestowania seksualnego

ZWIĄZKI ZAWODOWE MECENASEM KULTURY

Podczas posiedzenia Komisji Kobiet Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych mogliśmy także podziwiać dzieła z wystawy ogólnopolskiej „Człowiek – praca – środowisko”, która w dniach 9 grudnia 1971 – 3 stycznia 1972 odbyła się w Galerii Zachęta. Wówczas I nagrodę otrzymał Marian Wołczuk, którego obraz mogli podziwiać wszyscy zebrani.

Były to dzieła z lat 1970-1971 Jerzego Wołoszyna (Stocznia), Mariana Wołczuka (Trzecia zmiana), Stanisławy Pietrzak-Krupińskiej (Tama na Solinie), Donata Króla (Letnia niedziela), Jerzego Korbacza (Budowa drogi, Drogowcy),

Eugeniusza Markowskiego (Cyrk) oraz Henryka Wójcickiego (bez nazwy). O wystawie zebrany opowiedział Grzegorz Sołtysiak *historyk*, wykładowca akademicki, publicysta.

Spowolnienie gospodarcze debata w RDS

Marcowe posiedzenie Rady Dialogu Społecznego zdominowała debata na temat spowolnienia gospodarczego, wynikających z tego wyzwań i zagrożeń. Inicjatorem debaty jest OPZZ. Debata odbywa się bez udziału przedstawicieli NSZZ „Solidarność”.

Debatę otworzył przewodniczący RDS, Andrzej Malinowski. Wprowadzenie do dyskusji wygłosił Andrzej Radzikowski, przewodniczący OPZZ. Poniżej przedstawiamy treść tego wystąpienia.

OPZZ uważa, że Rada Dialogu Społecznego nie może być biernym obserwatorem rzeczywistości, czy tylko recenzentem projektów rządowych. Mamy zapobiegać problemom i konfliktom, mamy działać na rzecz poprawy życia społecznego i gospodarczego. Nasze organizacje

członkowskie sygnalizują kolejne o zagrożeniach. Dotyczą one rynku pracy, obciążeń fiskalnych, niestabilności prawa, pomijania RDS w konsultacjach społecznych, spowolnienia wzrostu produkcji i sprzedaży detalicznej.

Spowolnienie gospodarcze jest już odczuwalne zarówno przez pracowników jak i przedsiębiorców. Zwiększają się obawy przed szybko rosnącymi cenami i inflacją, która w styczniu 2020 r. wyniosła już 4,4 %. Ceny podstawowych produktów dla gospodarstw domowych i koszty utrzymania mieszkań są coraz wyższe. Powoduje to znaczny spadek siły nabywczej wynagrodzeń pracowniczych, a w konsekwencji spadek płacy realnej.

Uderza to przede wszystkim w gospodarstwa domowe. Ostatnie dane wskazują, że osłabienie dynamiki rozwoju gospodarczego nie będzie tak łagodne jak mogło się to wydawać jeszcze w ubiegłym roku.

Jako OPZZ mamy świadomość, że nie rozwiążemy tych problemów ad hoc. Ważne jest jednak aby je wyspecyfikować i pracować na nimi w zespołach problemowych Rady.

Sz szczególnie niepokoi nas sytuacja na rynku pracy. Wymogi zmieniającego się rynku pracy w dobie przemysłu 4.0, rozwoju sztucznej inteligencji oraz intensywnego

upowszechniania platform internetowych wywołują wiele zagrożeń dla pracowników oraz wymagają budowania konsensusu opartego na dialogu społecznym i współpracy partnerów społecznych tworzących Radę Dialogu Społecznego.

Niezbędne jest również efektywne przeciwdziałanie bezrobociu, zapewnienie przedsiębiorcom optymalnych warunków do pełnego zatrudnienia, jak również opracowanie i przyjęcie przez rząd polityki migracyjnej. W Polsce pracuje tylko 63% osób w wieku 18-65 lat (bez uwzględniania bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy – bo to dalej niepracujący). Mówimy o niskim bezrobociu i niedoborze pracowników, ale mało zastanawiamy się jak zaktywizować tych, którzy nie pracują.

Istotnym czynnikiem aktywizacji zawodowej są wynagrodzenia. To szerszy problemem, bo zdaniem OPZZ, to wynagrodzenie za pracę powinno być głównym źródłem utrzymania rodziny. Tymczasem ciągle mamy biednych pracujących, a w związku

z tym potrzebę dużych projektów wsparcia socjalnego. Jednakże środki na ten cel pozyskiwane są głównie od pracujących, w formie bezpośrednich i pośrednich danin i podatków, co pomniejsza ich wynagrodzenia, przez co stają się biedniejsi. To kwadratura koła, którą musimy przerwać. Systemowych regulacji wymaga zapewnienie mechanizmów wzrostu wynagrodzeń w sferze finansów publicznych.

Niedawno Orange Polska SA i Bank Pekao SA zapowiedziały zwolnienie ponad 3000 osób. Wciąż niepewna jest sytuacja 2000 pracowników ArcelorMittal Poland S.A. w związku z rosnącymi kosztami energii elektrycznej w Polsce oraz kilku tysięcy górników zatrudnionych w kopalniach węgla brunatnego Zagłębia Turoszowskiego, Bełchatowskiego i Konińskiego. Różne są przyczyny tych zagrożeń, ale skutek dla pracowników ten sam – utrata miejsc pracy.

Szczególnym wyzwaniem dla Polski jest polityka klimatyczna. Wymaga kompleksowych, wieloletnich i spójnych działań. Alternatywne źródła energii elektrycznej to jedno, a wykorzystanie własnych zasobów surowców to drugie.

Działania powinny iść w obydwu kierunkach. Już dzisiaj są technologie pozwalające praktycznie wyeliminować emisję dwutlenku węgla przy spalaniu paliw konwencjonalnych. Powinno się więc prowadzić badania naukowe i wdrożenia również w tym kierunku.

Wiele do życzenia pozostawia polityka koncesyjna na wydobywanie naszych bogactw naturalnych. Węgiel brunatny, siarka, miedź to ważne zasoby dla naszej gospodarki i potrzebne do produkcji dóbr materialnych. Trzeba z nich korzystać z rozwagą, ale nie można zaprzestać ich

wydobycia w Polsce, by w zamian korzystać z importu.

Zanieczyszczenia środowiska nie znają granic. Z tego względu musimy zabiegać o ochronę Polski i Europy przez negatywnymi skutkami wypychania produkcji wysokoemisyjnej poza nasze granice. To nie zmniejszy globalnej emisji, a tylko pozbawi nas miejsc pracy. Niezbędne są działania mające na celu szybkie wprowadzenie przez UE podatku od tak zwanego śladu węglowego oraz programu sprawiedliwej transformacji.

OPZZ oczekuje zmiany podejścia do wydatków Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ich rzeczywistymi zarządcami powinni stać się ci, którzy go tworzą – czyli pracodawcy i pracownicy.

Trzeba też przypomnieć o podjętej przez partnerów społecznych inicjatywie utworzenia Funduszu Podnoszenia Kompetencji i Kwalifikacji, stanowiącej nowy instrument wspierania polityki rynku pracy, zgodnie z potrzebami przedsiębiorstw oraz osób poszukujących pracy. To także mechanizm, który w sposób stabilny i przewidywalny wesprze pracowników w procesie ciągłego uczenia się w miejscu pracy.

Pilnej interwencji państwa wymaga także system emerytalny. Ten temat został wprawdzie uwzględniony w Programie pracy Rady Dialogu Społecznego na rok 2019, ale nie został dotychczas omówiony.

Cieszący się zaufaniem społecznym system emerytalny sprzyja rynkowi pracy, dlatego OPZZ od lat apeluje o jego stabilność i gwarancję godziwych świadczeń dla przyszłych emerytów. Tymczasem częste,

nieskoordynowane zmiany zwiększają niepewność systemu.

Dlatego postulowaliśmy dokonanie przeglądu systemu emerytalnego. Propozycjami do dyskusji systemowych zmian mogłyby być takie obszary jak: podleganie ubezpieczeniom społecznym, zasady ustalania składek na ubezpieczenia społeczne, warunki nabycia prawa do emerytury, zasady ustalania wysokości emerytury, w tym waloryzacji, mechanizmy korygujące, szczególne warunki nabywania prawa do emerytury, nowe dodatkowe segmenty emerytalne.

Wnioskowaliśmy o wprowadzenia możliwości przechodzenia na emeryturę dla osób opłacających składkę 35/40 lat czyli wprowadzenie tzw. „emerytur stażowych” oraz wprowadzenia niewygasającego charakteru emerytur pomostowych

Rosnące obciążenia podatkowe powodują, że ciężar utrzymania państwa w coraz większym stopniu spoczywa na pracujących. W ten sposób zanika konstytucyjna zasada solidaryzmu społecznego oraz społecznej gospodarki rynkowej, a podatek dochodowy od osób fizycznych, pomimo wprowadzonych ostatnio zmian, wciąż pozostaje regresywny, tzn. bardziej obciąża osoby o niskich dochodach niż osoby o wysokich dochodach.

Klin podatkowy w Polsce dotyka głównie najniżej zarabiających. To sprawia, że zatrudnieni szukają sposobów na zmniejszenie obciążeń i uciekają w umowy cywilnoprawne, pozorowaną działalność gospodarczą lub w szarą strefę. Dlatego trzeba zmniejszyć klin poprzez wprowadzenie większej progresji podatkowej i zmniejszanie obciążeń dla osób o relatywnie niskich wynagrodzeniach.

Należy opodatkować i oskładkować wszystkie dochody z pracy w sposób promujący zatrudnienie na umowę o pracę. Generalnie w Polsce koszty pracy są, w porównaniu z UE, niskie. Zarówno pod względem wymiaru wynagrodzenia za godzinę pracy jak i sam klin podatkowy.

Odnotowujemy naruszanie zasad dialogu społecznego poprzez nieprzestrzeganie prawa w zakresie konsultacji społecznych. Przy ustanawianiu prawa omija się RDS poprzez stosowanie tzw. ścieżki poselskiej. Zauważa to Komisja Europejska. Rada UE w 2019 r. zaleciła Polsce podjęcie działań w celu poprawy jakości konsultacji społecznych.

Zamiast kompleksowej i uzgodnionej z partnerami społecznymi nowelizacji prawa rząd forsuje własne pomysły o których często dowiadujemy się z mediów. Zmniejsza to zaufanie do państwa, a często zwiększa niezadowolenie społeczne.

Pamiętając, że zadaniem Rady Dialogu Społecznego jest prowadzenie dialogu społecznego w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej, wnioskowaliśmy o dzisiejszą dyskusji.